Gemeente Duiven

Aan de gemeenteraad van Duiven

Gemeente Duiven
Koning Willem-Alexanderplein 1
Postbus 6
6920 AA Duiven

(0316) 279 111
gemeente@duiven.nl
www.duiven.nl

datum	:	7 oktober 2021
zaaknummer	:	Z/21/085650 /201531109
onderwerp	:	Zienswijze initiatiefvoorstel "Referendum VCD Fase IV"
contactpersoon	:	Evelien Haak

Geachte raadsleden,

Wij hebben kennisgenomen van het initiatiefvoorstel van D66 en Zetel Nooijen. Het betreft een voorstel om een raadgevend referendum te organiseren over de invulling van fase IV Vitaal Centrum Duiven. Conform ons gemeentelijk Regelement van Orde zijn wij als college in de gelegenheid gesteld onze wensen en bedenkingen kenbaar te maken. Ten behoeve van behandeling van het initiatiefvoorstel in de gemeenteraad geven wij hierbij onze zienswijze.

Achtergrond
Vorig jaar zijn wij met Woonzorg Nederland gesprekken gestart over een woningbouwontwikkeling op de locatie Vitaal Centrum Duiven fase 4. Deze gesprekken hebben geleid tot een schetsontwerp waarover door ons college een intentieovereenkomst is gesloten met deze partij. Naar aanleiding van het kenbaar maken van dit voorgenomen plan hebben zich meerdere initiatiefnemers gemeld met een alternatieve invulling voor deze locatie. Hierop is besloten tot een tussenstap in het proces. Met deze tussenstap wordt beoogd de alternatieve plannen te kunnen meewegen in de besluitvorming over de invulling van de fase 4. Vervolgens is besloten tot een nadere verdiepingsslag met de betrokken partijen, zodat middels een zorgvuldig proces de verschillende varianten voor fase 4 in beeld worden gebracht. De afgelopen periode is in verschillende stappen gewerkt aan dit proces.

Participatie
Als college geven wij participatie over fase 4 op actieve wijze vorm. Wij hebben als college alle vier de plannenmakers, de tijd en de ruimte gegeven om elk op hun eigen wijze hun plan te verdiepen en verder te brengen. Onderdeel van deze verdiepingsslag is een openbare inloopavond voor alle geïnteresseerden 4 oktober 2021. Tijdens deze bijeenkomst hebben de plannenmakers een toelichting gegeven op hun plan en eventuele vragen beantwoord. De bezoekers van deze avond zijn in de gelegenheid gesteld hun reactie bij elk van de plannen achter te laten. Daarbij is per plan gevraagd om aan te geven wat in de ogen van de bezoeker goede punten zijn van het plan en over welke onderdelen er zorgen zijn. De informatie die op deze avond is opgehaald wordt (door middel van foto's) opgenomen in het eindproduct dat wordt opgeleverd aan college en vervolgens aan u als raad. Daarmee is een kwalitatieve inbreng vanuit de omgeving in dit traject geborgd. Het is vervolgens aan ons college en vervolgens aan u als raad om een weging te geven aan deze inbreng en te komen tot de keuze voor het beste plan voor Duiven. Een referendum is hiervoor in onze ogen niet noodzakelijk.

Wettelijk kader
De gemeentelijke Referendumverordening 2006 is het lokale wettelijke kader waar binnen een referendum kan worden georganiseerd. Als college achten wij een referendum over dit onderwerp op grond van onze Referendumverordening juridisch niet mogelijk. In onze opinie is, in tegenstelling tot de visie van indieners, geen sprake van een "groot project" zoals in verordening is vastgelegd (Referendumverordening art. 3 sub m). Voor het centrum als geheel zijn op zorgvuldige wijze raadskaders vastgesteld, op basis van de uitkomst van een referendum. De ruimtelijke invulling van fase 4 is een relatief beperkt onderdeel van de gehele centrumvisie. Bovendien geldt voor elk van de vier plannen, dat de beoogde invulling vraagt om een relatief geringe afwijking van de reeds vastgestelde raadskaders. Derhalve gaat het hier, in onze ogen niet om een maatschappelijk vraagstuk waarvan de oplossing veel tijd of geld kost, dat ingrijpende gevolgen kan hebben voor de gehele Duivens samenleving of waarbij vele partijen zijn betrokken (art. 1 sub e) en daarmee niet om een "groot project". Gezien de mogelijke precedentwerking die er vanuit gaat, dient in de ogen van het college terughoudend om te worden gegaan met de invulling van het begrip "groot project".

Kosten en planning
Ten aanzien van de kosten en de planning is advies ingewonnen bij Burgerzaken. Dit advies is opgenomen als bijlage bij de deze brief. Door de indieners van het initiatiefvoorstel wordt qua planning beoogd het referendum uit te voeren begin 2022. De doorlooptijd van het houden van een verkiezing/referendum heeft qua voorbereiding normaal gesproken ongeveer 4 maanden nodig. Uitgaande van besluitvorming over het initiatiefvoorstel in de raad van november en een reguliere voorbereidingstijd is de uitvoering van een referendum begin maart denkbaar, mits de daartoe benodigde capaciteit ook geworven kan worden (zie aandachtpunt notitie Burgerzaken). Gelet op de aankomende gemeenteraadsverkiezingen en de benodigde voorbereiding wordt vanuit Burgerzaken zodoende geadviseerd een eventueel referendum gelijktijdig met de gemeenteraadsverkiezingen te organiseren.
De kosten van een referendum worden door de initiatiefnemers geraamd op € 4 per stemgerechtigde inwoner. Uitgaande van 15.000 stemgerechtigde inwoners zijn de kosten in het intitiatiefvoorstel geraamd op € 60.000. Het daadwerkelijke aantal stemgerechtigden dat bij de laatste Tweede Kamerverkiezing is opgeroepen was 20.000. Op basis van dit aantal zou de raming uit het initiatiefvoorstel moeten worden bijgesteld naar € 80.000. Dit bedrag komt ongeveer overeen met de raming die door Burgerzaken is opgesteld. Voor het technisch uitvoeren van een referendum worden de kosten geraamd op € 86.000. Belangrijk aandachtspunt hierbij is dat de inzet qua uren vanuit zowel burgerzaken, communicatie als ruimtelijke ontwikkeling in de raming van dit bedrag niet zijn meegenomen. Ook de inzet van extra communicatiemiddelen om de plannen kenbaar te maken zijn niet geraamd. De hoogte van deze aanvullende kosten en de benodigde inzet vanuit de ambtelijke organisatie zijn afhankelijk van de intensiteit van de campagne die je gaat voeren.

Zienswijze
Het college kan zich gelet op bovenstaande inhoudelijke en juridische afwegingen niet vinden in het initiatiefvoorstel om een raadgevend referendum te organiseren over de invulling van fase IV Vitaal Centrum Duiven.

Wij zijn graag bereid onze zienswijze desgewenst nader mondeling toe te lichten.

Met vriendelijke groeten,
Burgemeester en wethouders van Duiven,

mr. drs. R.J. (Rutger) den Haan
secretaris

mr. H.B. (Huub) Hieltjes
burgemeester

Bijlage
Notitie organisatie en kosten Referendum centrumplan

Notitie organisatie en kosten Referendum centrumplan

Doorlooptijd

De doorlooptijd van het houden van een verkiezing/referendum heeft qua voorbereiding normaal gesproken ongeveer 4 maanden nodig.

Hierin kan het drukwerk, voorlichtingsmateriaal, drukken van stembiljetten en stempassen, aanstellen van stembureauleden, regelen van stemlocaties, regelen maaltijden, uitslag verwerking, opmaken proces-verbalen enz. geregeld worden.

Voorlichting

In de voorbereidingstijd moet er afstemming plaatsvinden tussen het voorlichtingsmateriaal en de referendumvraag. Hierna kan het voorlichtingsmateriaal vervaardigd worden, anders ontstaat het risico dat de voorlichting niet optimaal aansluit bij de vraagstelling van het referendum.

De Referendumverordening gemeente Duiven schrijft voor dat het referendum niet later wordt gehouden dan 4 maanden na de dag waarop de Raad heeft besloten tot het houden van een referendum.

Maken stembiljet

Hierbij moet de vraagstelling van de Raad voor het Referendum duidelijk zijn voordat dit naar de drukker gaat. Er zal dus genoeg doorlooptijd moeten zijn om de stempas in ieder geval minimaal 3 weken voor de datum van het te houden Referendum bij de kiezer op de mat te laten vallen.

Instellen commissie

Een dergelijke commissie is gebruikelijk in Nederland. Rondom een referendum wordt doorgaans een commissie ingesteld die onafhankelijk is van de gemeente en belast wordt met het geven van advies en houden van toezicht. Bij het vorige Referendum gehouden in 2008 zijn de volgende taken toegekend aan de commissie:

- Adviseren over de vraagstelling
- Toezicht houden op de organisatie
- Behandelen van klachten
- Evaluatie referendum
- Toetsen van neutrale voorlichting

Inhuur Projectleider en operationele ondersteuning

Mede gelet op de taakstellingen binnen de afdeling Burgerzaken in reguliere werkzaamheden en de specifieke werkzaamheden die voor dit jaar en voorjaar 2022 nog op de rol staan is er binnen de afdeling geen mogelijkheid om de organisatie van het Referendum zelf te faciliteren/organiseren.

Er zal daarom zowel een externe projectleider als operationele capaciteit moeten worden geworven om dit Referendum te verwezenlijken.

Aandachtspunt: de inzet van een projectleider en operationele ondersteuning en de daarvoor geraamde kosten gelden bij normale omstandigheden. Echter, veel gemeenten trekken op dit moment reeds externe projectleiders en ondersteuning aan voor de in maart 2022 te houden gemeenteraadsverkiezingen. Vanwege krapte op de arbeidsmarkt is er geen garantie dat het voor het Referendum lukt tijdig en binnen de geraamde kosten een gekwalificeerde projectleider en operationele ondersteuning aan te trekken.

Kosten Referendum

Indien het Referendum niet tegelijkertijd met de gemeenteraadsverkiezingen wordt georganiseerd, dan zijn de reguliere budgetten voor het houden van een verkiezing ook bij dit Referendum 1-op-1 van toepassing. Aan het Referendum zijn dan de volgende kosten verbonden:

Representatiekosten		*15.000*
Diverse formulieren en benodigdheden		*23.000*
Aanplakborden		*5.000*
Communicatie		*7.000*
Instellen (externe) commissie		5.000
Inhuur projectleider		20.000
Inhuur operationele ondersteuning Burgerzaken		6.000
Onvoorzien		5.000
	Totaal:	86.000

CORRECTIE: in het initiatiefvoorstel "Referendum VCD Fase IV" wordt gesproken over circa 15.000 stemgerechtigde inwoners. Dit zal gecorrigeerd moeten worden naar 20.000 stemgerechtigden. Dit aantal is bij de laatste Tweede Kamerverkiezing opgeroepen om te komen stemmen. Uitgaande van de kosten per inwoner komen de kosten op € 80.000,--

Overige inzet

De organisatie van een reguliere verkiezing/referendum vraagt vanuit de afdeling Burgerzaken al gauw 80 tot 100 uur. Ook bij het aanstellen van een projectleider zal de ondersteuning van de afdeling Burgerzaken relatief groot zijn.

De urenplanning en kosten voor de inzet vanuit de rest van de ambtelijke organisatie zijn in deze notitie niet meegenomen.

Advies

Gelet op de in deze notitie genoemde aandachtspunten is het ambtelijk advies om het Referendum gelijktijdig met de gemeenteraadsverkiezingen te organiseren. Dan vervallen voor een gedeelte de bovengenoemde aandachtspunten en een deel van de kosten en kan de organisatie ook grotendeels mede vanuit de afdeling Burgerzaken worden opgepakt. De niet cursief gedrukte kosten blijven echter ook dan onverminderd van toepassing. Op de cursief gedrukte kosten kan in dit geval een besparing plaatsvinden.